Pre-exilische profeten
(9) Micha 4:1–6:12

Driebergen, 7 mei 2019

Willem J. Ouweneel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:1–6:12

Het Messiaanse rijk (I), uitredding van Jeruzalem, het Messiaanse rijk (II), tegen de machthebbers

Onderverdeeld:

I. Mi 4:1–5:5 (1e les)

II. Mi 5:6–6:12 (2e les)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:1-5

Bijna woordelijk hetzelfde als Js2! Drie uitleggingen:

(a) Dit is de nieuwe hemel & aarde (maar moeten de volken dan naar Sion trekken & hebben ze dan nog ploeg-scharen nodig!?)

(b) Zinnebeeldige voorstelling van het heil in Christus (maar dit kan alleen als je alle details loslaat)

(c) Letterlijk Israël en de volken in het Messiaanse rijk (vóór de eeuwige toestand)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:1-3a

4:1-3a *wereld*regering: alle volken erin betrokken: zij leren de Torah van ‘Jakobs God’ & ondergaan de schifting tussen rechtvaardigen & goddelozen

Centraal: *Sion* (= Jeruzalem én tempelberg; 3:12!) figuurlijk de ‘hoogste’ berg als centrum van onderwijs (*torah*) & rechtspraak > gerechtigheid [recht wandelen] & vrede [rust, harmonie]; gaat uit van het Messiaanse herstel van stad & tempel! (Ez 40-48; Zc 6)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:3b-5

Vs3b afschaffing van de oorlog (*vrede*rijk) (nog wel land-bouw; dit is *niet* de nieuwe hemel & aarde!)

Zwaarden/ploegscharen: omgekeerde van Jl3:9v.!

Vs4 (niet in Js) vgl. 1Kn4:25 (voorsmaak onder Salomo)

Vs5 tegenwoordige toestand: de volken leven volgens hún goden, maar Gods volk volgens JHWH, in het *licht* van het komende rijk! (vgl. tegenwoordige tijd: Ko1:13; Rm 14:17v.; 1Ko 4:20)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:6-8

Vs6 ‘op die dag’: eindtijd: de ‘kudde’ (arme, kreupele, verstrooide ballingen) wordt teruggebracht naar het Land

Vs7 overblijfsel > machtig volk > Gods Koningschap (d.m.v. de Messias) in de ‘toekomstige eeuw’

Vs8 Migdal-Eder (‘toren van de kudde’): vgl. Gn 35:21; hier bijnaam van de Ofel (= heuvel) Sion, de plaats waar Gods ‘kudde’ weer verzameld zal worden & die weer de hoofdstad van Israël zal zijn onder de ware David

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:9

Vs9 we springen terug naar de (toen nog toekomstige!) belegering van Jeruzalem door de Babyloniërs (mogelijk n.a.v. Sanherib in 701 v.C., 2Kn 18:17?)

Twee uitleggingen:

(a) (HSV) ‘Waarom wanhoop? God (Koning, Raadsman) is toch bij jullie?’ (vgl. Jr 8:19) (bemoedigend)

(b) (NBG, NBV) ‘Waarom wanhoop? Jullie hebben toch een (aardse) koning/raadsman?’ (cynisch) (vgl. Hs 13:10)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:10

Vs10a,b jullie zijn terecht wanhopig (dus schreeuw maar gerust) > jullie zullen in ballingschap uit de stad geleid worden & overnachten in het veld voor de 800 km mars (hemelsbreed) naar Babel…

Vermelding van Babel opmerkelijk: in Micha's tijd heerste nog het Assyrische rijk & was Babel onbetekenend!

Vs10c meteen gevolgd door belofte van terugkeer! JHWH zou het volk uit Babel verlossen

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:11-13

Vs11 weliswaar terugkeer, maar nog niet de eindzegen!

Leedvermaak van de volken (Ob: Edom!) over de gehoopte ontwijding van Sion

Vs12 de volken kennen Gods raad niet: Hij brengt de heidenen bijeen (in het Land) om daar als het ware op de 'dorsvloer' geschift te worden

Vs13 'Sion' wordt gebruikt (als een os op de dorsvloer) in het oordeel over de vijandige volken (Js 11:14; Zc 12:5-9)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 4:14

Vs14 (in sommige edities is dit 5:1! Lastig vers!!)

Terug naar het beleg (vs9v.): ‘dochter van de strijdbende’ = Israël (slachtoffer van de invasiemacht) *óf* de invasie-macht zelf: het beleg wordt rond de stad geslagen

Vs14b rechter van Israël: drie verklaringen:

(a) Hizkia (Js 36:4-10) (figuurlijk)

(b) God (als Koning van Israël) (figuurlijk)

(c) Christus (als overgang naar 5:1! vgl. Mt 26:67v.)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 5:1a

5:1 vgl. Js 11:1-5 huis van David (1Sm 16) < > Bethlehem (Mt 2:6; Lk 2:4; Jh 7:42)

Efrata: ter onderscheiding van andere Bethlehems (vgl. Gn 48:7; 1Sm 17:12; Ru 4:11)

‘klein’: Davids/Christus’ nederige afkomst

‘duizenden’ moet zijn: ‘geslachten’

‘Mij’: voor Mij, om mijn raad te vervullen

‘heerser’ (*mosjél* van *m-sj-l*, ‘heersen’)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 5:4b,5

Vs4b ook hier weer het aandeel dat Israël zelf zal leveren in de eindstrijd (zie 4:13): ‘7 of 8 herders’ is figuurlijke aanduiding voor de veelheid aan beschikbare leiders

Vs5 ‘land van Nimrod’ = Assur (Gn 10:8-12), tevens aanduiding voor het Babylonische rijk: de vijand teruggedrongen tot op zijn eigen grondgebied

‘Hij’: uiteindelijk is de Messias zelf de grote Overwinnaar over de invasiemacht

Einde 1e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 5:6v.

Vs6a de *sjaär* van Israël in het Messiaanse rijk is t.m.v. de volkerenwereld als *dauw* en *regen*: zegenrijke, vruchtbaar makende invloed (Dt32:2; vgl. Hs 14:6 God voor Israël!)

Vs6b Israël niet afhankelijk van enig mens, maar alleen van God

Vs7 na botanisch nu zoölogisch beeld: Israël onder de volken een *leeuw:* geen dier kan het weerstaan (elders een beeld van God [Am 3:8] of Messias [Gn 49:9; Op 5:5])

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 5:8-10

Vs8 beelden van Israëls macht over de volken (in het vrederijk alleen ware gelovigen & huichelaars; openlijke tegenstanders [én vroegere tegenstanders] uitgeroeid)

Vs9 God zal uit Israël alles verwijderen waarop het vroeger geleund heeft: paarden & strijdwagens (vandaag: IDF)

Vs10 Israël zal niet langer forten & versterkte steden nodig hebben, want er zijn geen aanvallers (vgl. Dn 11:39 'god der vestingen')…

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 5:11-13a

Vs11 … evenmin magie & waarzeggerij (Dt 18! toch steeds weer in Israël opgedoken, bijv. 1Sm 28 Saul bij de heks van Endor)…

Vs12 … evenmin elke vorm van afgoderij: beelden, gewijde stenen (eigen maaksel: Js 44 + 46)…

Vs13a … evenmin de *asjerim* ('gewijde palen'; NBV: Asjerapalen; Dt 16:21) (vaak verkapte afgoderij onder het mom van dienst aan JHWH!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 5:13b,14

Vs13b ‘steden’? (onduidelijk woord) NBV: tempelburchten; anderen: valse goden, vijanden (1Sm 28:16), tegenstanders (Ps 139:20)

Vs14 wraak over de volken die niet aan [het onderwijs van] de Here gehoorzaamden (of: gehoorzamen [vgl. 4:2v.], ondanks de zegeningen van het vrederijk)

(Elke ochtend gaat zijn oordeel uit: Ps101:8; Zf 3:5; vgl. Js 65:20; Op 20:7-10: *directe* regering van God)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:1v.

6:1-8 een van de mooiste & indringendste & literair hoog-staandste gedeelten uit alle profetische boeken!

Vs1v. beeld van een *rechtszitting* (vgl. Js 1:18; Hs 4:1)

- de profeet treedt namens JHWH als *aanklager* op
- bergen & heuvels vormen de *publieke tribune*
- aanleiding: God heeft een aanklacht tegen zijn eigen volk, *de beklaagde*, & iedereen moet die horen

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:1v.

Maar wie is de Rechter in zo'n geval!? God!

vgl. Jefta: Ri 11 *God* zal als Opperrechter richten tussen 'jouw god' & 'mijn God'

Jb 9:32-35 hier is God de Rechter en zoekt Job een advokaat ('scheidsrechter'); vgl. 33:23-28

Js 1:18-20 'laten we samen een rechtszaak beginnen' – waarbij God Zelf uiteindelijk de Rechter blijkt te zijn

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:3v.

Vs3-5 inhoud van de aanklacht (niet gericht tot een denkbeeldige rechter, maar tot de beklaagde zélf):

* '*Mijn* volk… [dit is al een aanklacht op zichzelf!], wat heb Ik jullie aangedaan dat jullie zo weinig aandacht aan Mij geven!? Kom met jullie *getuigen*.'

Vs4 'Kijk eens naar wat Ik in het verleden voor jullie heb gedaan!': uittocht uit Egypte o.l.v. Mozes (onderwijs), Aäron (priesterschap) & Mirjam (dienst a/d vrouwen)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:5

Vs5a ‘Denk aan Balak & Bileam!’ (Nm 22-24): God heeft de beoogde vervloekingen in zegeningen veranderd

Vs5b … van Sittim (laatste pleisterplaats vóór de Jordaan) tot Gilgal (eerste pleisterplaats ná de Jordaan) (Jz 3 + 4): kortom, denk aan heel de woestijnreis, tot de intocht in het Beloofde Land aan toe

Bedenk dus de gerechtigheid van God (of: dat God volkomen in zijn recht staat tegenover jullie)!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:6v.

Vs6v. Israëls respons: weerlegt de aanklachten niet, maar accepteert die > vragen (bij monde van de profeet) wat het dan nu moet doen: hoe kan het terugbetalen aan God *daarboven* (vgl. echte verootmoediging)?

Met duizenden offerdieren? Met ‘oliebeken’ (Lv 2)? Of zelfs het offer van het liefste wat een mens heeft: zijn eigen kinderen – om de eigen zonde te verzoenen (vgl. 2Kn 21:6!)?

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:6v.

Vs6v. retorische vragen van Israël: het beseft dat offers nooit voldoende zullen zijn; je kunt God niet ‘afkopen’

God vraagt geen *gaven* of *rituelen*, Hij vraagt *jouzelf*, Hij vraagt je *hart* (vgl. Sp 23:26; Ps 139:23v.; Jr 17:9v.)

(N.B. het gezegde doet niet de waarde van slachtoffers als zodanig teniet, want die heeft God Zelf ingesteld!)

Vgl. Rm 12:1v.; Jk 1:27 wat is echte religie? Altijd een zaak van het *hart* (én de daden die eruit voortvloeien)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:8a

Vs8 je wéét allang wat je eigenlijk zou moeten doen, want dat vraagt JHWH al eeuwen van je (voor ons is dat in wezen niet anders: het is het verschil tussen de rechtvaardige & de goddeloze, tussen de *wezenlijk* goede & de *wezenlijk* slechte mens):

(a) misjpat doen: recht doen aan God én aan elkaar (sociale gerechtigheid; zie weer Jk 1:27); vgl. 1Jh 3:10; 4:20v. God < > broeder liefhebben)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:8b

(b) *chèsed* liefhebben: loyaliteit aan God & zijn verbond, maar ook aan de ander (goedheid, mededogen, vriendelijkheid, barmhartigheid)

Vs8a je *zou* je nog een zekere *misjpat* & *chèsed* bij de humanist kunnen voorstellen (de filantroop!), maar…

(c) *ootmoedig* (misschien ook: bescheiden, of zuiver) *wandelen met God* (sleutel tot het voorgaande) (vgl. Henoch & Noach)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:9

Vs9-16 De zonde van de ‘krappe efa’

Verder over het thema ‘sociale ongerechtigheid’ (vgl. Mi 2+3), vooral in de handel

Vs9 God roept d.m.v. zijn profeten ‘de stad’ (Jeruzalem) op tot berouw – en, zegt Micha, het is wijs om voor Gods naam ontzag te hebben (NBG, NBV; niet HSV) –: Luister naar de (tuchtigings)roede (Js 10:5) & naar Hem die deze voor jullie heeft besteld

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:10,11a

Vs10 in het huis van de goddeloze zijn schatten te vinden die op goddeloze (‘onrechtmatige’) wijze (door oneerlijke handel) verkregen zijn, bijv. met een verkleinde efa (vgl. Lv 19:35v.; Dt 25:13vv.; Sp 20:10; Am 8:5), die voor JHWH een gruwel is.

Vs11a ‘Ik’ = God (NBV: ‘Zou Ik door de vingers zien?’) óf Israëliet (‘Zou ik rein zijn als ik een goddeloze weegschaal gebruik?’)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:11b,12

Vs11b opnieuw valse handel: een onzuivere (‘goddeloze’) weegschaal, een zak vol valse weegstenen (die te weinig wegen; Sp 16:11)

Vs12a vooral de armeren zijn de dupe van deze uitbuiting door de rijkeren (vgl. o.a. Am 3:10; Zf 1:9)

Vs12b *alle* inwoners plegen leugen & bedrog (de armen zouden ook bedriegen, als ze de kans kregen!)

[vs13-16 de straf van God] Einde 2e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019